

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A fegyverhasználatokról.

Irtó: Justus.

A múlt század 70-es éveiben, mikor a magyar törvényhozás a m. kir. csendőrség létesítésére határozta el magát, a lehető legrosszabb közbiztonsági viszonyok voltak Magyarországon. Rablások, rablógyilkosságok, úgyszólván napirenden voltak. A jószáglopások pedig hibetelen mérveket öltöttek.

Az akkori idők közbiztonsági közegei, a félelmező pandurok, megtettek ugyan minden lehetőt, sőt egyes vármegyékben általános elismerést kiérdemlő dicséretes buzgalommal működtek a megzavart közbiztonság helyreállítására és az elkövetett bűntettek tettesének kiderítése körül; de, mert kevesen voltak s így rendkívül nagy területen, rokadásig terhelve végezheték szolgálataikat, másrészt pedig a rendőri szolgálati teendők körüli képesítésük és továbbképzésük is a lehető legprimitívabb: szolgálatuk eredménye semmiképen nem állott arányban kifejtett tevékenységükkel, sőt a közbiztonsági viszonyok általában rosszabbodtak.

Ennek az állapotnak egyik előidézője, jobban mondva, főoka volt még a közbiztonsági közegek hiányos felfegyverzése, amennyiben csak karddal, egyszerű elöltöltő pisztolyal és karikásostorral voltak ellátva; s hogy eme kezdetleges fegyverüket is nem úgy, mint a csendőrség később, a törvény erejének és az erőhatalmi rendszabályoknak érvényre juttatása ozéljából is, hanem csak a jogos védelem esetében használhatták.

Előre látható volt, hogy csak egy olyan közbiztonsági testület felelhet majd meg az akkori viszonyok szerint támasztott követelményeknek és állíthatja majd helyre a nag mértékben megzavart közbiztonsági állapotokat, amely szigorú fegyelmkezelés, rendszeres oktatás és modern fegyverekkel való ellátás mellett, kiterjesztettebb mértékben veheti igénybe az erőhatalmi rendszabályok alkalmazását.

Igy született meg a 80-as évek elején a katonailag szervezett csendőrség. S hogy a testületnek a katonai ör jellegével felruházott egyes járőrci is az állástekintélyt és fegyverbecsületét megóvhassák és a törvény rendelkezéseit is minden téren érvényre juttathassák, maga a törvényhozás felruházta a testületet, a többi jogok közt. az utasításban megállapított körülmények előfor-

dulása esetén alkalmazható fegyverhasználati joggal is, Fölöttébb szükségesnek látszott a testületnek ezzel a joggal való felruházása azért, mert különösen a közrendű nép akkor még az általános művelődés kezdetleges fokán állván, a törvénytiszteletről nem csak egyes esetekben feledkezett meg, hanem az akkori közbiztonsági közegeket jóformán semmibe se véve, ahol csak tehette, csupa virtuskodásból is meggátolni törekedett őket törvényes eljárásukban s ha ez másként nem sikerült, lefegyverezésük, sőt leveretésüktől sem riadt vissza.

A csendőrség működésének megkezdése után azonban évről-évre csökkent az ilyen esetek száma. A lakosság eleinte félelemmel, majd hovatovább tisztelettel és rokonszenvvel tekintett az ő általános biztonsága felett őrködő vasemberekre, - úgy hogy az eleinte előforduló ellenszegülési esetek nemcsak folyton gyérebbek lettek, hanem a csendőrrjárőr a jobberzésű polgárok részéről már pártolásban is részesült.

Azt ugyan nem lehet állítani, hogy ez az észrevehető átalakulás az eleinte előfordult fegyverhasználatok alkalmazása által előidézett kényszer hatása alatt történt volna, de hogy ennek is nagy része volt a törvénytiszteletrre való rászorítás művének előmozdításában, az tagadhatatlan.

A gonosztevő, aki addig úgy játszott a közbiztonsági közegekkel, mint a macska az egérrel, egyes kivételes esetektől eltekintve, már félve menekült a csendőrfegyver elől s ha szorongatott helyzetbe került, inkább megadta magát, hogysen a fegyverhasználat alkalmazásáig engedte volna fejlődni a dolgot; s a virtuskodásból vérengző verokedő falusi legény is, aki majd minden esetben belekötött azelőtt a községi rendőrökbe és pandurokba, sompolyogva huzódott félre, ha a csendőrrjárőrt észrevette.

A folyton fokozódó ilyen körülmények és a nép kulturális fejlődése mellett azt hinné az ember, hogy a fegyverhasználati esetek száma folyton csökkenve, a csendőrség már több mint 30 év óta tartó működése alatt teljesen kiküszöbölődött az erőhatalmi rendszabályok köréből, vagy legalább is minimumra redukálódott. Ennek a feltetésnek azonban, daczára az e tekintetben követett szigorú és pártatlan eljárásnak, ellentmond a fegyverhasználati esetek évről-évre emelkedő számú statisztikája.

Első magyar vill. erőberend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osaszári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség és a csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyék minden hangszerről külön köldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.** 6

Ha egyik esztendőben kevesebb fegyverhasználat történik is, egy másik év már, mintha éppen megzafolni akarna az előző évi csökkenést valóságos bőtermelést produkál. S hogy ezt mi okozza, azt még eddig alig lehetett megállapítani.

Vannak politikai zavargásokban, börtermésekben bővelkedő esztendők, amikor egyes előző évek hasonló eseteiből következtetve, azt binne az ember, hogy a csendőrlegénység legtapintatosabb eljárása mellett is, elkerülhetetlen lesz a fegyverhasználati esetek gyakori előfordulása, s pedig alig fordul elő egynehány ilyen eset; máskor meg esendes minden, nyugodtak a kedélyek, valamirevaló zavargás vagy éppen nem, vagy csak alig fordul elő valahol, s mégis alig mulhat el egy hét is, hogy fegyverhasználat ne történék, sőt volt rá eset, hogy éppen ilyen időben egy-egy kerületi parancsnokság területén, egy héten három is volt.

Nehogy pedig bárki is csakugy a zöld asztal mellől találomra odavetett önkényű állításnak mondhasza a felhozottakat, csakugy rövidesen bemutatom egyik csendőrkerületi parancsnokság területén a felállítás óta előfordult fegyverhasználati esetek statisztikáját évtizedenkint felemlítve:

Az 1883—1890 évig terjedő években csak 2—9 volt az előfordult minimális és maximális esetek száma;

1891—1900-ig az előbbinek éppen kétezeresére emelkedett ez, tehát 4—18 fegyverhasználati eset történt az egyes években;

1901—1910-ig már ez utóbbiak majdnem harmadfélszereséig emelkedett ez a szám, amennyiben a minimális 13 eset mellé 43 maximális számú esetet jegyezhettek be.

Ebből látható tehát, hogy való tényeken alapul az az állítás, hogy a csendőrlegénység kiképzésének általánosan elismert fokozatos fejlődése és a közönség körében általában feltűnő kulturális haladás nemhogy kiküszöbölnek vagy legalább is a minimumra redukálnak a fegyverhasználati esetek számát, sőt ellenkezőleg, fokozzák azt, még pedig tulságosan nagy mértékben, mert mint látjuk, a harmadik évtized esetei éppen az ötszöröse az első évtized eseteinek. S bizonyára így van ez a többi kerületeknél is.

Annak ismertetésére, hogy eme feltűnően emelkedő fegyverhasználati esetek közül hány volt jogos és hány volt jogtalan, nem terjeszkedem ki, mert hiszen ezt a körülményt az egyes kerületeken belül a kiadott kerületi parancsokból, az alosztályoknál pedig a köztudomásra hozott büntetési jegyzőkönyvi kivonatokból minden csendőregyén megtudhatta.

Azt hallottam egyszer egy uriembertől, hogy menél tanultabb valamely ember, annál követelőbb. Valószínű tehát, hogy itt is ez az eshetőség áll fenn, hogy a jobban képesített csendőr követel több rendet és fokozottabb törvénytiszteletet a közönségtől; de viszont az

sem lehetetlen, hogy a kulturális tekintetben fejlődöt-
tebb közönség vár több tapintatosságot, türelmet és higgadságot a tudomása szerint folyton ilyenekre oktatót esendőregyénektől.

Már most, hogy a kettő közül melyik eshetőség az igazabb, azt nagyon nehéz volna eldönteni. Annál inkább nehéz volna ez, mert az előfordult eseteket tekintve, e két fél mindegyike, csak mint követelő, a jogait hangoztatja, a másik féllel szemben való köteles tiszteletről és emberszeretetről azonban rendesen megfeledkezik és csak nagyon ritkán történik meg az, hogy valamelyik fél «az okosabb enged» álláspontjára helyezkedve, elejét venni igyekeznek az esetleges fegyverhasználatnak.*

Be kell ismerni, hogy fordulnak elő esetek, amelyeknél a fegyverhasználat csupán erélyes fellépés, vagy valamivel tapintatosabb eljárás mellett elkerülhető lenne; viszont azonban tagadhatatlan az is, hogy nagyon gyakran a tömeg vagy az egyes ember meggondolatlan, fékevesztett viselkedése kikerülhetlenül fegyverhasználatra kényszeríti a legtűrelmeesebb, a leghiggadtabb vérmérsékletű csendőregyént is.

Eszerint alakul leginkább a közönség vélekedése is.

Nagyon jól tudjuk, hogy a nagyközönség nem feketet mindig kellő súlyt valamely esetről alkotott véleményére s az indító okokat nem ismerve vagy enyhébben értékelve, akár szóval, akár tettel rendesen mindig a gyengébbnek fogja pártját. Ezt a gyengébbet pedig mindig abban látja, aki a csendőr fegyvere elé kerül. Így aztán a fegyverhasználatok nagy átlagánál rendesen a csendőrben keresi a hibát s annak tapintatlanságában, embertelenségében, indulatosságában stb. igyekszik azt feltalálni.

De, ha egy-egy közismert gonosztevő vagy vérengző, verekedő faluréme sérül meg illetve esik áldozatul a csendőri fegyverhasználatnak, szinte megkönnyebbülten sóhajt fel az egész lakosság, sokszor még a szerencsétlennek legközelebbi hozzátartozói is: «No! ezt is elérte a végzete, megtalálta, amit keresett!» Szóval, ha kifejezetten nem is nyilvánítják, de úgy a szavak közt jóváhagyják, jogosnak ismerik el a megtörtént fegyverhasználatot.

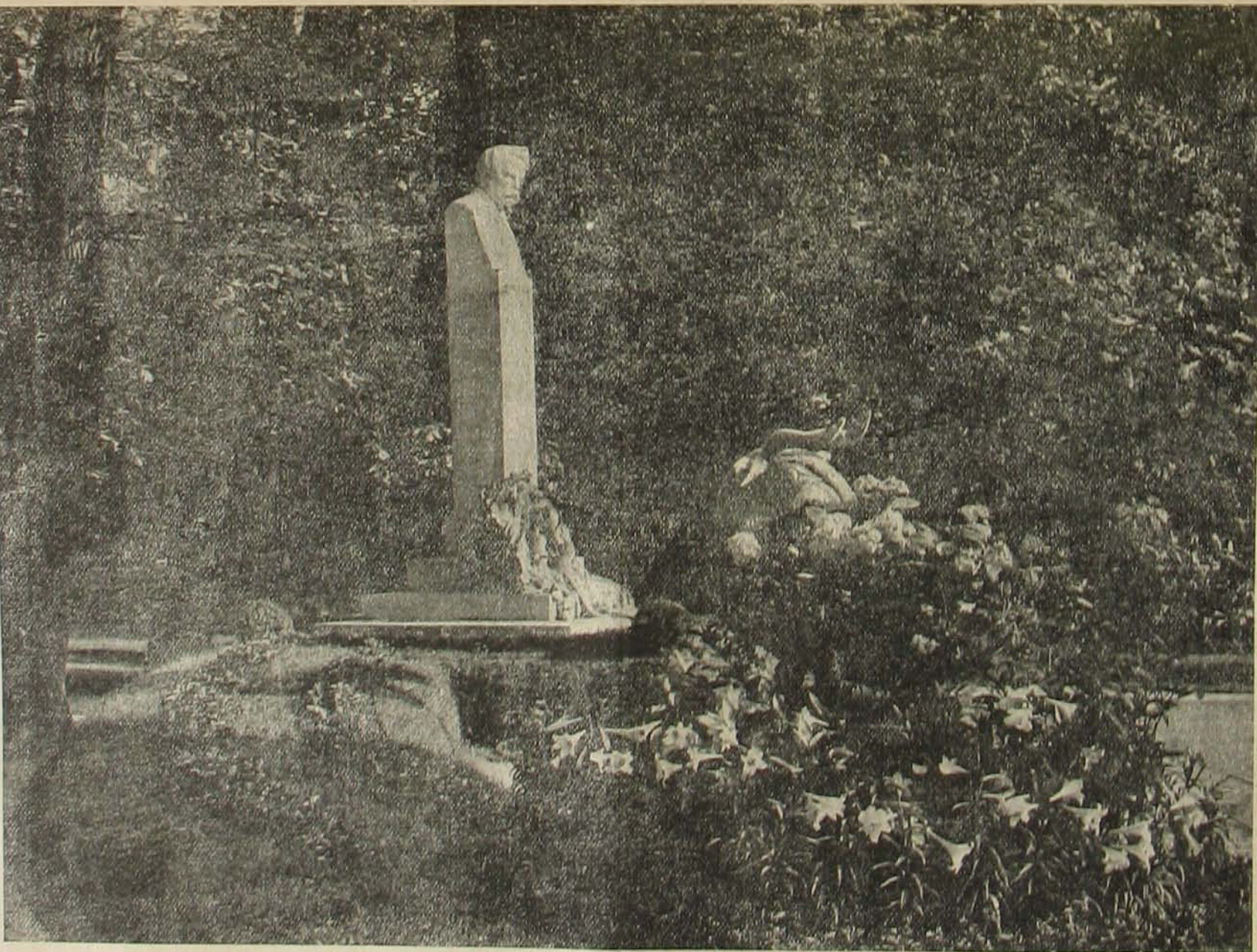
Mint hogy pedig a fegyverhasználati jog s annak mikor és mily esetekben való alkalmazását magyarázó, irányító és korlátozó utasításaink is éppen arra oktat-

* Egy körülményt figyelmea kívül hagyott a szerző. Az utolsó évtizedben annyira elárasztották a fegyvergyárak a revolverekkel s más oldékó szerszámokkal a közönséget, hogy manapság egy valamire való kocsmai dulakodást el se tudunk képzelni néhány pisztolydurranás nélkül s egyes falunkban a 14—15 éves suhan-
ezek is már revolverrejtő dolgoznak. Hogy pedig egy-egy fellépésnél mit jelent az illető kikérdezendő, elővezetendő, vagy elfogandó egyén önbizalmára az, hogy fel van fegyverkezve s ke-
nyértörés esztén a csendőrrel szemben ugyancsak fegyverrel tud fellépni, azt hiszük nem szorul bővebb magyarázatra. Szerk.

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakaesabb migráint és fejfájást simulasztja. — Ara K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti **Beretvás Tamás** gyógyszerész **Kispesten**. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Arany János szobra a Margitszigeten. — Strobl Alajos szoborműve, melyet József főherceg állíttatott fel.

ják és kötelezik a csendőrt, hogy csak a fennforgó helyzet kellő mérlegelése s minden más enyhébb eszköz alkalmazása után használja a fegyverét s akkor is a lehető legkíméletesebben járjon el, tagadhatatlan, hogy az utasítások eme rendelkezései és a nagyközönség fentebb ismertetett elitelő és illetve jóváhagyó vélekedése között megvan a helyes okozati összefüggés, amely abban nyilvánul, hogy a felfegyverkezett s magát megadni nem akaró, sőt a csendőr ellen támadó vagy szökésében másféleképpen meg nem akadályozható gonosztevőt ámterítse le, vagy egész életére helyegezze meg a csendőr, de a jelentéktelenebb ellenszegülési vagy támadási eseteknél ne hamarkodja el a dolgot, ne igyekezzen a helyzetet készakarra elmérgesíteni, hanem imponáló, férfias, katonás fellépés mellett, határozott rendreutasítással és a következményekre való jóakaratu figyelmeztetéssel iparkodjék ellenfelét, illetőleg ellenfeleit meggyőzni eljárásuk helytelen voltáról.

Általában ugyancsak ez a helyzet áll fenn a részeg emberekkel szemben alkalmazott fegyverhasználati eseteknél is.

A részeg ember szemében a csendőr valószínűsítő törös posztó. Míg csendőrt nem lát, a legbekéesebben hotorkál vagy dalolva, kurjongatva, de senkit se bántva, balad az utcán tova, de mibelyt esendőrral kerül szembe, s különösen, ha ez esetleg esendőre inti, már feltámad benne az ősi virtus, a mellét veri, nem fél sem Istentől sem embertől s bár alig tud a lábán állani, «Csendőrvért akar inni» mindenáron.

Természetesen csak nevetséges figura ez a közönség előtt, nem törődik vele senki, azt tartván, hogy a részeg ember elől az Üdvözítő is kitért. Éppen ez alapon ítéli meg a csendőrt is, ha az az akarom, szabad elhatározása felett vagy éppen nem, vagy csak korlátozottan rendelkező és szavainak jelentőségét mérlegelni nem tudó részeg emberrel szemben fellép, az esetleg lökdösés, taszigálás, ütlegelés által az ellenszegülésbe mintegy beleugratja s ezt a bizonyára másként is elbárhatható ellenszegülést testi sertést vagy éppen halált okozó fegyverhasználattal szünteti meg.

Es tagadhatatlan, hogy a közönség egészséges ítélete itt is teljesen megegyez a csendőrségi II. szolg. utasítás 66. §. 1. pont 4-ik bekezdésében foglaltakkal, amely szerint a csupán szóbeli sértetetés még nem jogosítja fel a csendőrt a fegyverhasználatra; úgyszintén az ált. szolg. hat. VII. fejezet 42. pontjában foglaltakkal is, amely csak igen rendkívüli esetekben engedi meg a csendőrnek a részeg emberekkel szemben való szolgálati fellépést.

Bár az utasításoknak a fegyverhasználati jog ismeretisére és magyarázatára vonatkozó része félre nem érthető, mégis egy némelyek téves felfogásból abban a hitben vannak, hogy a fegyverhasználatot valamely öket ért sérelem utólagos megtorlása céljából is alkalmazhat-

ják. Ennélfogva részben ebből a téves felfogásból kiindulva, részben pedig a kapott sérelem, vagy a támadás által felingereltetve, még akkor is vagy csak már akkor használják fegyvereiket, mikor az ellenszegülő, illetve támadó ebbeli cselekménye további folytatásától önként ellállott, vagy éppen a következményektől félve, a helyszínről menekülni iparkodik.

Ez az eljárás mindenképpen helytelen. És pedig annál inkább az, mert a csendőrnek, mint közbiztonsági közőgnek, nagyon is kell tudnia, hogy senki sincs hivatva a saját sérelme tárgyában biráskodni, megtorlással élni s hogy a bűncselekmények egyedüli megtorló eszköze csak a törvényes alapon való elítélés lehet.

Miután pedig a csendőrségi szerv. utasítás 10. §-a értelmében a csendőr ugyis mint közbiztonsági közeg s ugyis mint katonai őr, a katonai és polgári törvényeknek külön oltalmában részesül, tudatában kell, hogy legyen annak is, hogy a kapott sérelem utólagos megtorlására ő sem használhatja a fegyverét, hanem csak a rendes törvényes uton vehet elégtételt a sérelmezőn.

De helytelen ez a felfogás azért is, mert a csendőrnek már az őt támadással veszélyesen fenyegetővel szemben is meg van a fegyverhasználati joga; egy két eshetőség kivételével tehát csak a saját hibájából felróható óvatosság hiányából következhetik be, hogy tettleges bántalomban részesül.

Ennélfogva olyan esetekben, mint az már elő is fordult, hogy csendőrről ismert egyének lefegyverezték, leverték s azután ott hagyva őket, elmenekültek, csak akkor látszik jogosultnak a menekülőkre löni, illetve ellenök utólag fegyvert használni, ha azok egyébként is a gonosztevők közé sorolhatók. Még az a körülmény ugyanis, hogy rendes lakással, foglalkozással bíró és máskülönbén a tisztességes polgárok, valamely öket vagy hozzátartozóikat ért sérelem miatti hirtelen felindulásban a csendőrről rátámadnak, azokat lefegyverezik, leverik, még nem teszi őket azok közé a gonosztevők közé sorolhatóvá, akik ellen menekülésük esetén is fegyvert használhat a csendőr, ha őket másként visszatartani nem tudja. Különbén is a menekülés és a szökés egymástól annyira eltérő két fogalom, hogy a fegyverhasználat szempontjából együtt nem is említhetők.

Egy másik feltűnő tájékozatlanság a fegyverhasználat körül az, hogy egy némely csendőr egyén azt hiszi, hogy a fegyverhasználat alkalmazása nemcsak jog, hanem egyenesen kötelesség. S ebből kiindulva úgy fogja fel az erre vonatkozó utasítást, hogy az ellenszegülő vagy támadó ellen okvetlenül fegyvert kell használnia még akkor is, ha az előfordult ellenszegülés másként voltna is. Hogy ez lehetséges, bizonyítja a következő megtörtént eset.

Egyik városi őrsbeli csendőr éji portyázás közben

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 13 Képek árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

A Margitszigetről. — Arany János tölgyei

észrevette, hogy a közeli korcsmából kijött részeg ember a járdán való botorkálása közben egy alacsonyabban fekvő ablaknak esett s annak egy fiókját betörte.

Harsány hangon azonnal megállásra szólította fel az ismeretlent, majd pedig, midőn ez az ismételt felszólításokra mit sem adva, futásnak eredt, üldözőbe vette s rövidesen el is érve, feltartóztta.

A részeg ember, aki történetesen egy fuvaros kocsis volt, nem sokat teketóriázott az elébe szuronysegezve álló csendőrrel, hanem egyenesen megragadta annak fegyverét mind a két kezével.

(Hogy ezt támadási, illetőleg a csendőrt lefegyverzési szándékból vagy — mint ő vallotta — a megszurástól való félelem folytán, életösztöne által kényszerítve követte-e el, az itt mellékes, mert a végeredménybeni fegyverhasználat később egy harmadik személy részéről történt).

A ferasztó futástól és a bekövetkezhető események folytáni izgalomtól reszkette tartották mindketten a fegyvert, miközben a csendőr ismételten felszólította amazt, hogy a fegyvert engedje el, de az, mint vallotta, abbéli félelmében, hogy a csendőr barádjában leszurhatja, figyelembe sem vette a felszólítást; de mint beigazoltatott, arra sem tett kísérletet, hogy a fegyvert a csendőr kezéből kiragadja, pedig természetnél fogva erőbeli tulsúlyban volt a csendőr felett.

A csendőr tudta és érezte ezt, ép ezért, habár gondolt is rá, hogy kardot ránt és egy vágással teszi ártalmatlanná az ő lefegyverzését ugyan még eddig meg sem kísérő, de szerinte őt támadással veszélyesen fenyegető kocsis, még sem látta ezt célzavezetőnek, mert eszébe jutott, hogy ellenfele felhasználhatná azt a pillanatot, mialatt ő fegyverét eleresztené és kardot rántana, és elvehetné tőle az azon idő alatt csak egyik kezével tartott fegyvert.

Igy állottak tehát farkasszemet nézve, míg rövid idő múlva a mentőangyal egy gyerek személyében meg nem érkezett. Ezt felszólította a fegyverénél fogva lenyugozva tartott csendőr, hogy szóljon be a városházán levő rendőrségnek, hogy küldjenek segítségére rendőröket. S lám a szerencse kedvezett neki itt is. Kévs idő múlva jött két rendőr és egy szolgálaton kívüli örs-

vezető, aki az utban talált rendőröktől értesülvén a bajtársát fenyegető veszélyről, a rendőrökkel együtt a helyszínére sietett.

Ha most találós kérdés alakjában adnunk fel a Csendőrségi Lapok olvasónak, hogy eme három közbiztonsági közeg megjelenése folytán miként fejlődött tovább az eset, hát az általános megoldás bizonyára az lenne: hogy a túlerő láttára megadta magát a kocsis, eleresztette a fegyvert s a körülményekhez képest elfogatott vagy feljelentetett, vagy pedig, ha még ezek láttára se eresztette volna el a fegyvert, az örsvezető és a két rendőr lefejtették kezeit a fegyverről stb. Lásd mint fentebb.

Józan felfogás szerint legalább ez a két eshetőség volna feltételezhető. Mert a három egyén odaérkeztevel a csendőrt addig fenyegető támadás veszélyes jellege már megszűnt és négyen lévén, egy fegyvertelen ittás embert, ha még tovább rakonzátlanzkodott volna is, minden nagyobb megerőltetés és testi épségük veszélyeztetése nélkül ártalmatlanná tehettek.

Az örsvezető azonban nem törődött az utasítások szerint is egyedül helyesnek látható eme fentebb említett eljárással. Ő előtte csak az lebegett, hogy egy ellenszegülő a bajtársa fegyverét megfogta és ezzel a támadással való veszélyes fenyegetés ismérveit is kimerítettnek látván, kötelességének tartotta, hogy a fegyvert a jövetelük láttára, sőt az ő felszólítására is el nem engedő ellenszegülő ellen fegyverét használja.

S amint gondolá, úgy is tett. Minden egyéb és helyesebb eszközt mellőzve, hátulról három kardvágást mért az engedeulenkedő kocsis fejére, amitől az összeroskadva a fegyvert eleresztette. S még csak az volt a szerencse, hogy a vágások nem túlerősek voltak s a sértett eleinte életveszélyesnek látszó, de végeredményében husz napon felül gyógyuló testi sértést szenvedett.

Azzal, hogy ennek az ügynek végelintézése miként történt, mint közleményem keretén kívül eső dologgal itt nem akarok foglalkozni; saját belátására bizom mindenkinek, hogy erről magának a felfogása szerinti képet megalkothassa.

(Végo Köv.)

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 1.000,000 korona.

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1 Oly takarékbetétek után, melyeket hal hónapi felmondási idő lekötés mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával) 2 Oly takarékbétét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kéri, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, Intézkények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

A Margitszigetről. — Óriás kőrisfa a víztorony mellett.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Az elefántcsont értékéről.

Az elefántcsontot újabban oly nagy mértékben fogyasztja a faragó és diszító ipar, hogy a természet-tudósok már az elefántok végpusztulásától tartanak. Ez valóban méltó aggodalom, mert a kereskedelmi adatok szerint 1879-től 1883-ig magából Afrikából 840,000 kilogramm elefántcsontot szállítottak el évenként, még pedig a keleti partjairól 564,000, a nyugotiakról 284,000 kilogrammot, mely roppant mennyiségből kiszámítható, hogy Afrikában ez időszak alatt egy-egy évben legalább 75,000 elefántot öltek meg.

Az elefántcsontot már a régiek is nemcsak ismerték, hanem diszítésre is használták templomaikban, palotáikban és sokféle fényűzési tárgyaikon. A görögök különösen a trójai báború óta alkalmazzák az elefántcsontot különféle diszümveiken.

A régi zsidók, mint a Szent-írásból olvasható, szintén használták az elefántcsontot bútorak, sőt palotáik falainak ékesítésére is. Salamon király aranyozott elefántcsont királyi széket csináltatott magának.

Az *Ilias* csak egyszer tesz említést az elefántcsont-ról; az *Odyssea* szerint Penelope királyi széke elefántcsonttal és ezüsttel volt borítva.

Rómában Marcus Papirius senator elefántcsont palczával ütött a kezére annak a gallusnak, a ki a szakállát durván megragadta.

A görögök már szobrokat is faragtak elefántcsontból, miből azt lehet következtetni, hogy igen sűrű érintkezésben voltak a perzsákkal és egyiptomiakkal. Phidias a parthenoni Mimerva és az olymposi Zeus szobrálóhoz igen sok elefántcsontot használtatott föl, mert amaz 12, emez pedig 19 méter magas volt.

A rómaiak is nagyon sok elefántcsontot fogyaszthattak; mutatja ezt az, hogy Augustus császár rendeletére Apollo templomának az ajtóit ebből a drága anyagból csinálták; sőt Julius Caesarnak is volt egy elefántcsont szobra.

A bizánczi művészet is bőven alkalmazta az elefántcsontot. Így az Aja Sophia templomnak 365 ajtaját mind elefántcsont domborművekkel ékesítették. Úgyisintén szent képeket, díszedényeket, ereklyetartókat, kereszteteket s más efféléket is csináltak belőle, a melynek különben Európa más templomaiban is elég gyakoriak voltak kivált régebben.

A XI. és XII. századokban már igen megdrágult az elefántcsont; de a következő két században ismét divatos ékítményi anyaggá lett főleg Olasz- és Franciaországban. A XVI. században újra sokat fogyasztottak. Michel Angelo és Benvenuto Cellini roppant értékű feszületeket és képeket készítettek belőle. Németország a XVII. században valóságos pompázott az elefántcsont készítményekkel. Ugyanekkor alkotta az olasz Algardi azokat az elefántcsont műveket, melyeket a Szent Péter templomában ma is csodálunk.

A XVIII. század alig használta az elefántcsontot, úgy, hogy ekkor az elefántok, vizilovak és más állatok, melyek e becses anyagot szolgáltatják, valóságos békét élveztek. De aztán annál nagyobb mértékben kezdte használni és használja a jelen század finomult ipara, mely az elefántcsont készítményeket ismét fényűzési czikkekké tette.

Most különbséget tesznek az afrikai és az indiai elefántcsont között. Amaz a becsesebb, mert keményebb és finomabb anyagú. Szintén nagy becsűek a viziló és szarvorrú csontjai is. De az egészen megtermelt afrikai elefántok agyarái, melyek 80—95 kilogrammot is nyomnak, valamennyi közt a legkeresettebbek.

Az elefántcsontnak a khémiai összetétel is fölülte érdekes. Alapos elemzés szerint ugyanis a következő alkotórészek vannak benne:

Állati anyag	—	24.00
Viz	—	11.15
Mészfoszfát	—	64.00
Mészcarbonat	—	0.10

Az elefántcsontot páratlan idomíthatósága, nagy finomsága és tartóssága mindenkor nagy becsben és nagy értékben fogja tartani, ha az emberek kapzsisága ki nem pusztítja a föld színéről a drága anyag szolgáltatóit, a szegény állatokat.

KÉPEINK HEZ.

A Margitszigetről.

Az évszázadokkal ezelőtt Nyulak szigetének nevezett Margitsziget, a mostani Budapest eme legkedvesebb és legkellemesebb üdülő és szórakozó helye, IV. Béla magyar király Margit nevű leányától kapta mostani nevét, a ki templomot és kolostort építtetvén a szigeten, kedvelt apáczáival, mint a kolostor fejedelmnöje, ide vonult vissza a nagy világ zaja elől.

Még azután is hosszú ideig csak a vallásos érzés vezette ide a régi Buda és Pest lakóit a szigetre. Később azonban, már a török hódoltság idejében, úgy is mint gyógyfürdő, úgy is mint üdülőhely kedvencz tartózkodási helye lett a Budán lakó török uraknak. Most pedig, kiválóan gondozott parkjaival és sétányaival nemcsak a pihenni és üdülni vágyódóknak, hanem szórakozást keresők czereinek is élvezetet nyújt ez az, utóbbi időben — mondhatni — tündérkertté varázsolt bájos földterület.

Szórakozás tekintetében azonban nem szabad összetéveszteni a főváros másik legnagyobb szórakozó-helyével: a Városligettel. Mert míg utóbbi zónés vendéglőivel és kávéházaival és lármás varstlajaival inkább a lármás Budapestet ismerteti, addig — leszámítva a hid közelében levő labdarugó teret és környékét — a Margitsziget sétányain és üdülőhelyein, vagy ott az Arany János tölgyeinek nevezett évszázados faóriások alatt, a hol az agg költő is élte utolsó napjaiban sétálgatni és pihenni szeretett, tiszteletet parancsoló fenséges csend honol.

Lehet, hogy a régmúlt idők fentebb említett hagyományai iránti kegyelathöl, vagy talán a szigeten gyógyulást kereső és üdülő betegek iránti tiszteletből van ez így, de az sem lehetetlen, hogy éppen a látogatók diszfingváltságával magyarázható meg. A Margitszigetre ugyama, mióta a főváros hirtokába került és a mellette elvonuló Margitbuda egy oldalhiddal bekapcsolást nyert, csak beléptidij mellett szabad bemenni, ennél fogva csupán szórakozás czéljából általában csak a jobb módúak keresik fel.

Hosszabb ideig ugyanis a dicsőség-emlékezetű József főherczeg Ő fensége hirtoka volt a Margitsziget s mas-

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld. **DÉRY EDE** kerékpár és varrogó nagyraktár **SZEGED.**

tani díszét és gondozottságát is legnagyobb részben a néhai főherceg áldozatkészségének és kertészet iránti szeretetének köszönheti. Az örökösök azonban néhány évvel ezelőtt a fővárosi közönség általános óhajának engedve, eladták a fővárosnak s a főváros az azóta állandóan és megállapított program szerint folytatott építkezéseivel, átalakításaival és rendezéseivel már oly kellemessé és elragadóvá varázsolta át ezt az egyébként is bájos területet, hogy még a mindennapi látogatót is napról-napra újabb bámulatra ragadja.

Azok a képek, melyeket a jelen számunkban olvasóinknak bemutatunk, a Margitsziget egyes nevezetesebb részeiről való felvételek.

HIREK.

Egy csendőr megsebesítése. A beregmegyei Szarvasbáza községben június 23-án este Micscsák János ottani lakos, a vele szemben szolgálatilag fellépett Ruszin Mihály szarvasbázai örsbeli csendőrt megragadva, azzal dulakodásba elegyedett, kardját a hüvelyből kirántva eldobta. Az eldobott kardot egy arra baladó nő felvette és lakására vitte. A csendőr támadója a kardot elvitt nő lakására futott, a hova a csendőr — kardját visszacszerzendő — szintén követte. A nő lakására érve Micscsák János, Ruszin csendőrt zsebkéssel homlokán és bal arcán megszurva, könnyen megsebesítette. A kard az ottani örsjűróre által előkerítettett, Micscsák pedig elfogva, az alsóverecskéi kir. járásbírósnak átadatott.

Megtámadott járőr. Forró Mihály os. cz. őrmester és Róth János probacsendőrből állott nagygyőrczi örsbeli járőrt, június 24-én, Homok községben egy utcai verekedésnél történt szolgálati fellépés alkalmával Ibnát János és Ibnát Sándor kistéglási lakosok megtámadták és fegyverüket lefegyverzési szándékkal megragadták. A támadók ellen Tóth Kálmán ungtárnóczyi örsbeli csendőr szuronyfegyvert használt és Ibnát Sándort, bal kezefejét átszúrva, könnyen megsebesítette.

Baleset. Június 27-én este 1/2 10 órakor, Demeter István pásztói örsbeli csendőr és karbatalmi szolgáltra ugyancsak a pásztói örsre beosztott Happauer Flórián cs. és kir. 60. gyalogezredbeli szakaszvezetőből állott járőr, rendes szolgálat teljesítése közben a hevesmegyei Szurdokpüspöki község határában levő kőbányához érve, az ott alkalmazásban levő munkásokkal folytatott értekezés alkalmával Happauer szakaszvezető a munkásoknak fegyverét és annak működését mutogatta, miközben a fegyver elsült és a lövedék a közelben volt Molnár János tati lakost lúgykán találva életveszélyesen, Kecskés Mihály szintén tati lakost pedig súlyosan megsebesítette. A gondatlansíghból okozott baleset hadbírói vizsgálat tárgyává tétetett.

Kilyén Ferencz őrmester által az internátus javára küldött 10 koronára vonatkozólag az adományozó kívánságára megjegyezzük, hogy ezen összeget előléptetés alkalmából adományozta.

KÜLÖNFÉLÉK

A kutyapecsénye. Egy olasz vadászati lap hosszabb csevegést ír a kutyapecsényéről. Kutyahúst nemesak az ő-korban ettek, de sok népnek ma is kedvenc csemegeje. Egy Sabaról nevű hittérítőnek Kanadában gyakran találunk föl kutyahúst. Kínában egész kutyabizlalótelepek vannak. A legkeresettebb egy Formozán élő kutyafaj, a melynek húsa a malaczbúsra emlékeztet.

A mikor Libungcsang, a bíres kínai alkirály 1896-ban Európában járt, Gordon pasától pompás fajkutyát kapott ajándékba, a melyik nagyon jól be volt tanítva és több kutyakiállításra nyert díjat. Libungcsang az ajándékot a következő levéllel köszönte meg: „Nagyon köszönöm a szép kutyát, de közölnöm kell önnek, hogy már annyira eleurópaiasodtam, hogy kutyahúst többé nem eszem. Embereimnek azonban a kutya pompásan ízlett.” 1900 óta Németországban is mérnek ki kutyahúst. Dessauban 1907 óta van egy kutyamészáros. Szászországban 1896-ban 468 kutyát vágtak le, 1901-ben 2502-öt, 1909-ben 50.000-et. Párisban az ostrom alatt sok kutyahúst ettek és nagyon megkedvelték. Mauselet író egy napon Barrière dramatikust kutyapecsényére hívta meg: melyre szükségből kénytelen volt saját foxterrierjét levágtatni. A mikor a szomorú lakoma véget ért Mauselet felsóhajtott és így szólt: — Szegény fox, milyen élvezettel rágtad volna te ezeket a csontokat! A sarkutazók is gyakran fanyalodnak kutyabúsa és kutyabajuk se lesz miatta.

A szavazó-gép. A mai viszonyok közt fölöttébb időszerű találmánnyal lepte meg a világot Olaszországban Fernando Armando olasz technikus. Csinált egy szavazógépet s hogy találmánya egészen komoly, bizonyítja, hogy meg is kapta rá illetékes helyen a kért szabadalmat. A készülék neve votografon. Olyan elmés szerkezetű, hogy még a vak, a néma, sőt az irni-olvasni nem tudó embernek is lehetővé teszi a választáson a szavazást, minden más segítség nélkül. Olaszországra nézve, nem is szólva arról, hogy ott rendkívül sok az analfabéta ember, már azért is nagyjelentőségű a különös találmány, mert az olasz kormányának tudvalevően az a szándéka, hogy a most választójogú hijján levő analfabétákat beveszi az alkotmány sánczaiba. A gép szerkezete és használati módja a következő: A választó-polgár egy ballगत kagylót emel a füléhez s egy üveg- vagy fa-szekrénybe zárt készülékből kiugró gombot abban a pillanatban nyom meg, a mikor a ballगत-kagylón annak a jelöltnek a nevét hallja, a kire szavazni akar. A gomb megnyomásával működni kezd egy készülék, a mely a választó szavazatát eltörölhetetlen módon megrögzíti egy papirosszalagon. Ez a szalag aztán a szavazatokat megolvasó bizottság ellenőrzése alá kerül. Csalás vagy hamisítás ilyenformán ki van zárva. Ha a szavazó-polgár kétszer nyomná is meg egymás után a gombot, nem érne vele semmit, mert csak az első nyomás jelez a papirosszalagon. Azonkívül csengő is jelzi, hogy a szavazás megtörtént.

A szerzetes vaskereskedése. Az amerikai Louisiana államban a legrégebb vaskereskedést egy szerzetes alapította a mai New-Orleans város belyén lévő telepen a tizenhetedik század derekán. Kis sátorot tákolt össze s mindenféle fegyvert és szerszámot árult benne. Hiteles adatok bizonyítják, hogy az üzlet, melynek túlnyomórészt indiánok voltak a vásárlói, kitűnően ment, a misszió céljára igen jól jövedelmezett s a szerzetes által alapított vaskereskedés messze földön híres volt. Ez az üzlet még ma is főnnáll az azóta virágzó gyárvárosra fejlődött New-Orleans-ban s a minap ünnepelte meg alapítása 250 éves s a mostani tulajdonos-család birtoklásának kétszázéves jubileumát. Sokáig legnagyobb enémű üzlete volt az államnak, de újabban tulszárnyalta egy másik, melyel 1822-ben alapítottak ugyancsak New-Orleans-ban.

Szerkesztői üzenetek.

HIVATALOS RÉSZ.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennéltoyva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne kúnd-
nek.

B. J. Tudomásunk szerint kell fizetni beíratási díjat.

120. Nem jár.

101. 1. Nézzo meg az ideí csendőrségi zsebkönyv 302. lapján levő II. Táblázatot. 2. Az 1879 XXXI. t.-ez. 118. §-a szerint a községi bírót csak 10 forintot meg nem haladó ordei lopások, vagy ugyanazon összegot felul nem haladó kártételek esetében illeti meg az eljárás, ha a sértet fél őt és és nem a szolgabíróót kívánja igénybe venni. A pénzbüntetéseu kívül olzárási joga nincs. Hivatalos hatalommal való visszaélés. 3. Csak az orsnek jár.

Kívánési. 1. Nem kapniak. 2. Jár, ha nincs kétszobás kincstári lakása. A lakbérrel együtt lesz folyósítva. 3. Előreláthatólag még ez évben. 4. és 5. Ez évben nem.

Vasutas. Szolgálati uton. Iskolai bizonyítvány. Az illetékes üzletvezetőséghez. Az előljáró parancsnokság csatolja.

88. A visszavételre nincs kilátás.

Viribusz. Ez idén nem, a jövő pedig ismeretlen.

1888. Rendszeresített létszám nincs. Jelenleg van 37 zászlós. A felvétel mérve még ismeretlen.

Határszéli őrs. Kérdéseí fegyelhetlenségre mitátanak. Figyelmeztetjük, hogy az előljárók és feljebbvalók parancsait teljesíteni kell s azok bírálgatásába becsátkozni tilos. Ha jogos panasza van, lépjen a hivatalos utra.

K. esendőr. Igénybe veheti.

34. őrs. P. J. 1. Igénybe veheti. 2. Nem köteles.

Piros rózsza. 1. Két órával. 2. Selyem kardbojt viselhető.

1885. P. F. Két órával.

G. őrmester. Csak akkor adhatunk felvilágosítást, ha az illető esendőr nevét velünk közli.

Családi pótlék. 1. Addig, míg tényleg szolgál. 2. Ismeretlen. 3. Egyelőre nincs kilátás, hogy ongorélyeztessék. Az idős és hosszasan szolgáló altisztek kitüntetése.

Balaton 1. Az illeték-szabályzat világosan intőzkedik, mást mi sem mondhatunk. 2. Május 1-én lépött életbe. Ugy látjuk, hogy Ön a különítményen töltött időt tévesen úgy veszi, mintha az őrszponstítás lett volna! ha sérelem történt, forduljon az előljáró szárnyparancsnoksághoz.

Határszéli esendőr. L. K. Forduljm az államrendőrséghez.

1884. 1. Engedély kell. 2. A rendfokozat mérvadó és nem az állás.

Itemény 18. Beszámít.

B. esendőr. 1. Jogosult. 2. Nem érnek rá ntána jární.

1885. 1. Két órával a takarodón tul. 2. Nem kell. 3. A volt es. ez. őrszetőket.

Körrendelet.

IV. kassai esendőrkerület. (Folyatás.)

Kassai 1. szárny: Abauj-Torna megye. 1. szakasz: Kassa, 2. szakasz: Szikszó. 1. szakasz járásai: kassai, csorháti, tornai, 2. szakasz járásai: szikszói, göncei, füzéri.

Eperjesi 2. szárny: Sáros megye. 1. szakasz: Eperjes, 2. szakasz: Bártfa. 1. szakasz járásai: eperjesi, lemesí, kisszebeni, béthársi, 2. szakasz járásai: bártfai, girálti, felsővízközi.

Máramarosi 3. szárny: Máramaros megye. 1. szakasz: Máramarossziget, 2. szakasz: Huszt, 3. szakasz: Felsővisó. 1. szakasz járásai: szigeti, sugatagi, taraczvizi, 2. szakasz járásai: huszti, dolhai, ökörmozói, técsői, 3. szakasz járásai: visói, izavölgyi, tiszavölgyi.

Beregszászi 4. szárny: Bereg és Ugocsa megyék. 1. szakasz: Beregszász, 2. szakasz: Munkács, 3. szakasz: Nagyszöllős. 1. szakasz járásai: tiszaháti, mezőkászonyi, felvidéki, 2. szakasz járásai: munkácsi, latorczai, szolyvai, alsóvereczkai, 3. szakasz járásai: tiszáninneni, tiszántúli.

Ungvári 5. szárny: Ung megye. 1. szakasz: Ungvár, 2. szakasz: Nagyberezna. 1. szakasz járásai: ungvári, szerednyei, kaposi, szobránczi, 2. szakasz járásai: breznai, perecsényi.

Sátoraljai helyi 6. szárny: Zemplén megye. 1. szakasz: Sátoraljai helyi, 2. szakasz: Szerencs, 3. szakasz: Homonna. 1. szakasz járásai: sátoraljai helyi, királyhelmezi, nagymihályi, gálszécsi, 2. szakasz járásai: szerencsi, tokaji, sárospataki, 3. szakasz járásai: homonai, mezőlaborezi, varannói, sztropkói, szinnai.

Lőcsei 7. szárny: Szepes megye. 1. szakasz: Lőcse, 2. szakasz: Késmárk. 1. szakasz járásai: lőcsei, szepesváraljai, iglói, gölniczbányai, 2. szakasz járásai: késmárki, ólublói, szepesófalui, szepesszorubati.

Rimaszombati 8. szárny: Gömör és Kishont megye. 1. szakasz: Rimaszombat, 2. szakasz: Rozsnyó. 1. szakasz járásai: rimaszombati, rimaszécsi, putnoki, 2. szakasz járásai: rozsnyói, tornaljai, ratkói, garanvölgyi.

V. pozsonyi esendőrkerület.

Pozsonyi 1. szárny: Pozsony megye. 1. szakasz: Pozsony, 2. szakasz: Nagyszombat. 1. szakasz járásai: pozsonyi, dunaszerdahelyi, somorjai, malaczkai, 2. szakasz járásai: nagyszombati, szenczi, galántai.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz. Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

Trencsényi 2. szárny: Trencsén és Árva megyék. 1. szakasz: Trencsén, 2. szakasz: Zsolna, 3. szakasz: Alsókubin. 1. szakasz járásai: trencsényi, báni, puhói, illavai, 2. szakasz járásai: zsolnai, csacnai, kiszuczaujhelyi, vágbesztercei, bicsesei, 3. szakasz járásai: alsókubini, vári, námesztói, trsztenai.

Balassagyarmati 3. szárny: Nógrád megye. 1. szakasz: Balassagyarmat, 2. szakasz: Losoncz. 1. szakasz járásai: balassagyarmati, szécsényi, nógrádi, sziráki, 2. szakasz járásai: losonczy, gácsi, füleki.

Esztergomi 4. szárny: Esztergom és Komárom megyék. 1. szakasz: Esztergom, 2. szakasz: Komárom. 1. szakasz járásai: esztergomi, párkányi, tatai, 2. szakasz járásai: csallóközi, gesztesi, udvardi.

Nyitrai 5. szárny: Nyitra megye. 1. szakasz: Nyitra, 2. szakasz: Pöstyén, 3. szakasz: Miava. 1. szakasz járásai: nyitrai, nagytopolcsányi, nyitrazeámbokréti, privigyeyi, 2. szakasz járásai: pöstyényi, galgóczi, vágsellyei, érsekújvári, 3. szakasz járásai: miavai, vágujhelyi, szenczei, szakolczai.

Besztercebányai 6. szárny: Turóc, Zólyom és Liptó megyék. 1. szakasz: Besztercebánya, 2. szakasz: Turócszentmárton, 3. szakasz: Liptószentmiklós. 1. szakasz járásai: besztercebányai, breznóbányai, zólyomi, 2. szakasz járásai: turócszentmártoni, stubnyafüldői, nagyszalatnai, 3. szakasz járásai: liptószentmiklósi, németlipesei, liptóújvári, rózsahegy.

Ipolyvári 7. szárny: Hont és Bars megyék. 1. szakasz: Ipolyság, 2. szakasz: Aranyosmarót, 3. szakasz: Léva. 1. szakasz járásai: ipolyvári, ipolynyéki, korponai, 2. szakasz járásai: aranyosmaróti, oszlányi, garamszentkereszt, 3. szakasz járásai: lévai, verebélyi, szobi, bati.

VI. székesfehérvári csendőrkertület.

Székesfehérvári 1. szárny: Fejér megye. 1. szakasz: Székesfehérvár, 2. szakasz: Sárbogárd. 1. szakasz járásai: székesfehérvári, váli, 2. szakasz járásai: sárbogárdi, adonyi, móri.

Soproni 2. szárny: Sopron és Moson megyék. 1. szakasz: Sopron, 2. szakasz: Magyaróvár. 1. szakasz járásai: soproni, nagymartoni, kismartoni, csepregi, felsőpulyai, 2. szakasz járásai: magyaróvári, nezsideri, rajkai, kapuvári, csornai.

Pécsi 3. szárny: Baranya megye. 1. szakasz: Pécs, 2. szakasz: Mohács. 1. szakasz járásai: pécsi, pécsváradi, hegyháti, szentlőrinczi, 2. szakasz járásai: mohácsi, baranyavári, síklósi.

Szombathelyi 4. szárny: Vas megye. 1. szakasz: Szombathely, 2. szakasz: Körmend, 3. szakasz: Sárvár. 1. szakasz járásai: szombathelyi, kőszegi, felsőöri, 2. szakasz járásai: körmendi, uuraszombati, szentgotthárdi, németújvári, 3. szakasz járásai: sárvári, vassvári, czellődömölki.

Kaposvári 5. szárny: Somogy megye. 1. szakasz: Kaposvár, 2. szakasz: Marczali, 3. szakasz: Szigetvár. 1. szakasz járásai: kaposvári, igali, tabi, 2. szakasz járásai: marczali, lengyeltői, csurgói, 3. szakasz járásai: szigetvári, barcsi, nagyatádi.

Zalaegerszegi 6. szárny: Zala megye. 1. szakasz: Zalaegerszeg, 2. szakasz: Nagykanizsa, 3. szakasz: Keszthely. 1. szakasz járásai: zalaegerszegi, alsólendvai, novai, pacsnai, 2. szakasz járásai: kanizsai, csáktornyai, perlaki,

letenyei, 3. szakasz járásai: keszthelyi, zalaszentgróti, sümegi, tupolczai, balatonfüredi.

Győri 7. szárny: Győr és Veszprém megyék. 1. szakasz: Győr, 2. szakasz: Veszprém, 3. szakasz: Pápa. 1. szakasz járásai: tósziget-czilizközi, sokoróaljai, puztai, 2. szakasz járásai: veszprémi, enyingi, devecseri, 3. szakasz járásai: pápai, zirczi.

Szekszárdi 8. szárny: Tolna megye. 1. szakasz: Szekszárd, 2. Tamási. 1. szakasz járásai: központi, völgyeségi, dunaföldvári, 2. szakasz járásai: tamási, dombovári, simontornyai.

(Végo köv.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Kinevezettek:

1912 július 1-ével:

csendőr törzsörmszerekké:

Molnár Balázs őrmester (1. rangszám), a VI.,
Fehér Nándor őrmester (2. rangszám), a II.,
Horváth György őrmester (3. rangszám), a III. számú csendőrkertület állományában.

Áthelyezettek:

1912 július 1-ével:

Keresztesi György járásörmszere, a III. számú csendőrkertülettől, az I. számú csendőrkertülethez járásparancsnoki minőségben Hídalmásra;

Keresztes József járásörmszere, a IV. számú csendőrkertülettől, a VII. számú csendőrkertülethez járásparancsnoki minőségben Parajdra;

Ambrus Béla járásörmszere, a VIII. számú csendőrkertülettől a II. számú csendőrkertülethez;

Halász Mihály járásörmszere a VI. számú csendőrkertülettől a VII. számú csendőrkertülethez;

Oneth Károly járásörmszere, az I. számú csendőrkertülettől a II. számú csendőrkertülethez;

Szudár Marin járásörmszere, a VI. számú csendőrkertülettől a II. számú csendőrkertülethez;

Hermann György törzsörmszere, a VIII. számú csendőrkertülettől a II. számú csendőrkertülethez.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. bonvédelmi miniszter ur által:

Harsányi Barna m. kir. VII. számú csendőrkertületbeli főhadnagy, segédtszti és oktatótszti minőségben kifejtett igen buzgó és eredményes szolgálatait.

Fodor György m. kir. II. számú csendőrkertületbeli hadnagy, kiváló szolgálatait.

A m. kir. I. számú csendőrkertületi parancsnokság által:

Negrea András csendőr, mert az 1912. évi február hó 14-én reggel négy órakor a Kisküküllő folyó kiáradása következtében a víz partján épült lakóházában életveszélybe jutott Spinán Anna küküllővári lakost két gyermekével együtt a jeges vízbe hónaljig gázolva kimentette.

K. Varga József őrsvezető ez. őrmester és Dávid Ferencz járásörmszere, az 1912. évi márczius hó 18-án

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, ezimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszere, húr, stb., mint **Remenyi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve kuldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék korendő.

megejtett széki országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a nagymérvben veszélyeztetett közbiztonság, csend és rend fenntartása érdekében kifejtett igen buzgó és eredményes működéséért.

Csiki Antal járásörmester, az 1912. évi márczius hó 18-án megejtett széki országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a nagymérvben veszélyeztetett közbiztonság érdekében tett helyes és célirányos intézkedéseiért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Hurmann János csendőr ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt állandóan kifejtett eredményes tevékenységeért, lankadatlan szorgalmáért, alárendeltjeinek oktatása, vezetése és felügyelzése körül kifejtett buzgalmaért, őrsparancsnokának ezirányban hathatós támogatásáért, nemkülönben mindenkor tanúsított példás magatartásáért.

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bakos Ferencz, Pataki András járásörmesterek, Pollák Benedek őrmester, Csernyicska Ferencz, Tóth Balázs, Énekes István, Hári József I., Temesi István, Soós István II., Barta József I., Tóth József IV., Buga József őrsvezető ez. őrmesterek, Farkas Balázs, Csémi Lajos, Fehér Gyula, Pécs Ferencz, Németh Péter, Jakab János, Vidán Antal csendőr ez. őrmesterek, Fábian Ágoston, Szóriad Rezső, Vankó Lénárd, Jantosik Ferencz, Vindis Ferencz, Králl András és Bors Simon csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén az utóbbi időben kifejtett buzgó, leleményes és lankadatlan szorgalmuk s az ez által elért szép eredményeik és példás magaviseletükért.

Tóth Zsigmond, Gyurcsik Lajos, Németh Lajos, Huszár János és Nemezz Ágoston csendőrök, előbbi kettőnek, mert egy — több betöréses lopást hosszabb időn át elkövető — tettést fáradságos nyomozás után elfogtak s azt az igazságszolgáltatásnak a bűnjelekkel együtt átadták, utóbbi háromnak, mert egy rablógyilkossági eset tettesének hosszús és fásasztó nyomozás után történt elfogása s a bűnjelek megszerzése és biztosítása körül, a nyomozást vezető járásörmestert hathatósan támogatták.

Borik József, Hrehus Mihály őrsvezető ez. őrmester, Dányi Gyula, Németh József, Gombik József csendőrök, Greschner János és Szabó Lajos próbacsendőrök, egy tűzvész alkalmával a tűzoltás és vagyonmentés körül tanúsított kiválóan buzgó, bátor és önfeláldozó ténykedésükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Menyhárt Ferencz csendőr ez. őrmester, Bencze Sándor, Vass György csendőrök, Mohai István őrsvezető ez. őrmester, Péter Lőrincz, Bába János, Fábian András, Magyar Áron csendőr ez. őrmester, Bójt Péter, Szabó Ignác, Barta Miklós, Székely Ferencz, Nagy Lajos, Bejka Gábor, Latyes Gábor csendőr, Maginyecz Pál próbacsendőr, Loránt József őrsvezető ez. őrmester, Varga Kálmán csendőr ez. őrmester, Szabó Mihály, Győri András, Hajdu Ferencz, Mátyus János, Gergelyi János, Lukács Gedeon, Borczki Máté, Zéhra János, Deák Ambrus, Katona Dénes, Jánosi Sándor, Koréh Ferencz, Antal Péter, Vágási Dénes, Benkő András, Vas Domokos, Sütő Károly, Xantus Gergely, Szőke Ferencz, Kovács Jakab, Janka Ferencz, Győrfi Áron, Emrich József, Becze Ilyés és Tóth József csendőrök, az 1912. év márczius hó 18-án megejtett széki országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a közbiztonság, csend és rend fenntartása érdekében kifejtett buzgó működésükért.

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Heiszer József őrsvezető ez. őrmester, Pál Sámuel, Janka József, Tefner Frigyes csendőr ez. őrmester, Kővári János, Vágó Lázár, Kankóvszky István, Mayer János, Balázs András, Jánosik István, Jenőfi István, Tóth István IV., Tóth József, Korcsok István, Moró Pál, Polyák Máté, Tárnok Pál, Horváth Mihály, Hauspek Károly, Kovalovszky Sándor és Szilágyi Sámuel csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén, az utóbbi időben kifejtett, kiváló szorgalma és eredményes tevékenységéért.

Strete Demeter csendőr ez. őrmester, Jurisza András, Kakó Illés, Meluska István, Griesz István és Labucsky János csendőrök, mert egy rablógyilkossági eset tettesének, hosszús és fásasztó nyomozás után történt elfogása és a bűnjelek biztosítása körül, a nyomozást vezető járásörmestert hathatósan támogatták.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Rökkert Sándor őrsvezető ez. őrmester és Szalai Kálmán csendőr, a Fábian Károly cs. és kir. 65. gyalogezredbeli katonaszökevény által elkövetett többrendheli betörés és egyéb lopásoknak ügyes és leleményes nyomozás során történt kiderítéseért és a tettesnek elfogása körül tanúsított éber és bátor fellépéséért.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

**Könyvnyomda,
könyv-, papír- és
írószer-kereske-
dés, a magyar kir.
csendőrségi hiva-
taltos nyomtatvá-
nyok legnagyobb
raktára.**

*Honvédelmi miniszter nr. önkormányzati bizottsága által 52-12-912. sz. tt. rendszerezett affajta sapkák, nemkülönben az összes felszerelési czíkek, nyári szürke és fehér ezérmakasztjúk rajtárunkon a leg-
jutányosabb ártan kaplatók.*